

**STRATEGY FOR THE IMPLEMENTATION OF THE SCHOOL SCHEME IN DENMARK
FROM 2023/2024 TO 2028/2029 SCHOOL YEAR**

DATE OF ADOPTION: APRIL 2023

Contents

1.	ADMINISTRATIVE LEVEL OF IMPLEMENTATION	4
2.	NEEDS AND RESULTS TO BE ACHIEVED	4
2.1.	Identified needs	4
2.2.	Objectives and indicators	8
2.3.	Baseline	9
3.	BUDGET	10
3.1.	Union aid for the school scheme	10
3.2.	National aid granted, in addition to Union aid, to finance the school scheme ⁵	10
3.3.	Existing national schemes	12
4.	TARGET GROUP/S	13
5.	LIST OF PRODUCTS DISTRIBUTED UNDER THE SCHOOL SCHEME	14
5.1.	Fruit and vegetables	14
5.1.1.	Fresh fruit and vegetables and fresh products of the banana sector - Article 23(3)(a) of the basic act	14
5.1.2.	Processed fruit and vegetable products – Article 23(4)(a) of the basic act ¹⁰	15
5.2.	Milk and milk products	16
5.2.1.	Milk - Article 23(3)(b) of Regulation (EU) No 1308/2013	16
5.2.2.	Milk products - Article 23(4)(b) of Regulation (EU) No 1308/2013	16
5.2.3.	Milk products - Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013	17
5.3.	Prioritisation of fresh fruit and vegetables and drinking milk	18
5.4.	Scheme products & other agricultural products in the educational measures	18
5.5.	Criteria for the choice of products distributed under the school scheme and any priorities for the choice of those products	18
6.	ACCOMPANYING EDUCATIONAL MEASURES	19
7.	ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION	23
7.1.	Price of school fruit and vegetables/milk	23
7.2.	Frequency and duration of distribution of school fruit and vegetables/milk and of accompanying educational measures	24
7.3.	Timing of distribution of school fruit and vegetables/milk	25

Article 23(8) – and 23a(8) of the basic act in relation to the provision of other meals – of the basic act and Article 2(2)(b) of the implementing regulation.....	25
7.4. Distribution of milk products in Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013.....	26
7.5. Selection of suppliers.....	26
Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(l) of the implementing regulation	26
7.6. Eligible costs	26
7.6.1. Reimbursement rules Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(i) of the implementing regulation.....	26
7.7. Involvement of authorities and stakeholders.....	28
Article 23(6) and (9) of the basic act and Article 2(1)(k) of the implementing regulation.....	28
7.8. Information and publicity.....	29
Article 23a(8) of the basic act and Article 2(1)(m) of the implementing regulation.....	29
7.9. Administrative and on-the-spot checks.....	30
7.10. Monitoring and evaluation	30

1. ADMINISTRATIVE LEVEL OF IMPLEMENTATION

Article 23(8) of Regulation (EU) No 1308/2013 (hereafter, the basic act) and Article 2(1)(a) of the Commission Implementing Regulation (EU) 2017/39 (hereafter, implementing regulation)

National	☒	Der er for perioden 2023-2029 udarbejdet en national strategi som led i den danske deltagelse i EU's skoleordning for frugt, grønt og mælk.
Regional	☐	

2. NEEDS AND RESULTS TO BE ACHIEVED

2.1. Identified needs

Erfaringer fra implementeringen af skoleordningen 2017-2022:

- 1) Administration af ordningen er blevet lettere med indførelsen af standardomkostninger.
- 2) Skoler og institutioner finder det nemt at søge ordningen via en leverandør.
- 3) Ansøgerne finder specielt kontrol og dokumentation i skolefrugt- og grøntordningen byrdefuld.

Erfaringer fra evaluering af skoleordningen 2017-2022:

- 1) **Evalueringen viser ikke tegn på, at ordningen for skolefrugt- og grønt har øget børns indtag af frugt og grønt.**

Der er dog tegn på, at ordningen for skolefrugt og -grønt særligt gavner elever med en mindre ressourcestærk socioøkonomisk baggrund. Samtidig viser evalueringen, at elever, der deltager eller har deltaget i ordningen for skolefrugt og -grønt, spiser en anelse færre usunde snacks end elever, der ikke deltager i ordningen.

- 2) **Evalueringen viser, at børn og unge, der deltager i ordningen for skolemælk, indtager væsentlig mere mælk og magre mælkeprodukter, end børn der ikke har deltaget i ordningen.**

- 3) **Evalueringen, at skoleordningen har begrænset effekt på børn og unges generelle viden om sund kost og viden om, hvordan fødevarer produceres.**

Der ses ingen sammenhæng mellem deltagelse i ordningerne og forældres vurdering af, i hvilken grad deres barn har viden om sund kost generelt.

Forældre vurderer, at læringsaktiviteter om sund kost har betydning for børnenes vidensniveau, men læringsaktiviteter om sundhed gennemføres uanset, om skolen deltager eller ikke deltager i skoleordningen.

Forældre til børn, der har deltaget i ordningen for skolefrugt og -grønt, vurderer dog i lidt højere grad, at deres børn har viden om sundhedsfordelene ved at spise frugt og grønt.

Der ses en ikke signifikant forskel i forældrenes vurdering af deres børns viden om sundhedsfordelene ved at drikke/spise magre mælkeprodukter mellem deltagende og ikke deltagende børn.

4) Der er generel tilfredshed med formålet med skoleordningerne blandt de ordningsansvarlige.

Ift. administration af ordningerne er tilfredsheden blandt de ordningsansvarlige størst ift. skolemælksordningen, hvilket kan skyldes, at ordningen fungerer som udbetalingsordning fremfor tilsagnsordning. Dette giver anledning til at overveje, om ordningen for skolefrugt og -grønt bør ændres til en udbetalingsordning.

Der nævnes desuden en håndfuld administrative udfordringer ved ordningerne: det er et stort arbejde at tælle frugt og grønt sammen for derefter at beregne vægten i ansøgningen om udbetaling til Landbrugsstyrelsen, og dokumentationsbyrden ifm. ansøgning om udbetaling er stor. I den forbindelse nævner flere ordningsansvarlige, at de er meget tilfredse med at bruge en distributør for dermed at slippe for en del af det administrative arbejde.

Der nævnes desuden et ønske om, at beregning af tilskud til frugt baseres på enhedspris i stedet for vægt. Derudover er de ordningsansvarlige meget tilfredse med leveringen af både frugt, grønt og mælk.

5) Der ses generel størst tilfredshed med ordningen for skolefrugt og -grønt blandt forældre til børn, der deltager i skoleordningen.

Derudover vurderer forældrene, at deres børn er meget tilfredse med den mælk, frugt og grønt, der bliver uddelt.

Evalueringen viser, at der mangler information om ordningernes eksistens, så skoleordningen kan blive mere udbredt – dette er både relevant ift. de enkelte elever og forældre, men i høj grad også ift. skolerne.

I fokusgruppeinterviewet nævner de interviewede elever, at de generelt er glade for at få tilbudt frugt hver dag, de ønsker dog større variation, og de nævner, at kvaliteten og friskheden ikke altid er lige god.

Anbefalinger i evaluering for skoleordningen 2017-2022:

- 1) Opdatering eller fornyelse af LBST læringsaktiviteter
- 2) Kommunikationsmateriale til udbredelse af ordningen
- 3) Ændring af skolefrugt og -grøntordningen til udbetalingsordning
- 4) Klare rammer (klar kommunikation om ansøgningsfrister)

Som følge af disse erfaringer og anbefalinger vil Danmark udføre følgende handlinger:

- 1) Fortsætte med at bruge standardomkostninger på ordningen.

- 2) Fortsætte med at give leverandører mulighed for at være ansøgere på ordningen.
- 3) Danmark vil undersøge muligheden for at ændre tilskuddet på skolefrugt- og grøntordningen til et tilskud pr. stykke frugt, for at sikre mere smidig administration af ordningen.
- 4) Danmark ønsker at sikre, at børn med lavest socioøkonomisk status får bedre adgang til produkterne på skolefrugt- og grøntordningen, fordi der vil være færrest midler i disse hjem til at sikre sunde kostvaner.

Børn af lav socioøkonomisk status vil typisk gå i folkeskolen, fordi fri-, efter- og privatskoler har brugerbetaling. I øjeblikket er hovedparten af de deltagende skoler i skolefrugtordningen efterskoler o.l., hvor det formodes, at der er tale om børn med middel til høj socioøkonomisk status. Ofte er det børn i alderen 13-17, som går på efterskole i 7.-10. klassestrin.

Hvis Danmark kan bidrage til at børn i folkeskolen bliver bedre repræsenteret, vil det betyde, at alle børn stilles mere lige ift. at få adgang til billige eller gratis produkter, uanset forældrenes socioøkonomiske situation.

Konkret handling: Danmark vil på denne baggrund målrette en informationskampagne mod yngre børn i folkeskolen for at sikre, at børn med dårligt socioøkonomisk status får bedst mulighed for at deltage i skolefrugt- og grøntordningen. Ud fra erfaringerne vil Danmark vurdere, om tiltaget også skal gennemføres på skolemælksordningen.

- 5) Alle danske børn får undervisning i sundhed og kost, fordi det er obligatorisk i folkeskolen. Fri-, efter- og privatskoler er underlagt de samme krav. Det anses for at være en af forklaringerne på, at mereeffekten af læringsaktiviteterne er lav på viden om sundhed, blandt deltagende børn. Samtidig fremgår det af evalueringen, at læringsaktiviteter involverer hele klassen, uanset om det kun er enkelte elever, der deltager i ordningen. Dermed vil en mereeffekt dårligt kunne måles som en forskel mellem deltagende og ikke deltagende børn i samme klasse.

Idet der allerede i eksisterende lovgivning om folkeskolen er krav om, at børnene skal have viden om kost og sundhed, vil læringsaktiviteterne blive udvidet til at omfatte flere emner, således at de kommer til at omfatte sundhed, økologi og klima.

Konkret handling: Der vil blive udviklet nye læringsaktiviteter, der kommer til at omfatte følgende emner: sundhed, økologi og klima.

- 6) Landbrugsstyrelsen er usikker på, om det er designet af ordningen, eller ansøgernes organisation der gør, at skolemælksordningen er mest populær. Anbefalingen om at ændre skolefrugt- og grøntordningen til en udbetalingsordning kan medføre væsentlige forringelser for leverandørerne, hvorfor dette vil blive undersøgt nøje, inden der bliver taget beslutning om evt. at ændre ordningen fra en tilsagnsordning til en udbetalingsordning.
- 7) I bekendtgørelserne for ordningerne fremgår ansøgningstidspunktet for hver ordning, og inden hver ansøgningsrunde åbner, udsendes der en nyhed om dette. Der vil blive arbejdet på en bedre kommunikation fremadrettet om ordningernes ansøgningstidspunkter.

6) Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(b) of the implementing regulation

- 1) Det er hensigten, at skoleordningen skal øge indtaget af frugt, grønt og mælkeprodukter i kg. eller liter blandt deltagende børn i forhold til ikke deltagende børn i perioden.

- 2) Det er hensigten, at skoleordningen skal bidrage til viden om ernæring, sundhed, økologi og klima blandt deltagende skolebørn i perioden.

2.2. Objectives and indicators

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(c) of the implementing regulation

De overordnede målsætninger skal måles ved hjælp af følgende indikatorer

Overordnet målsætning	Specifikke mål	Indikatorer
Skoleordningen skal øge indtaget af frugt, grønt og mælkeprodukter i kg. eller liter blandt deltagende børn i forhold til ikke deltagende børn i perioden.	Skoleordningen skal sikre børn med dårlig socioøkonomisk status bedre adgang til skolefrugt- og grøntordningen ved at andelen af deltagende antal elever i folkeskolen øges på skolefrugt- og grøntordningen	Antal elever i ansøgende folkeskoler, eller under ansøgning fra en tredjepart set i forhold til antal elever i alt på skolefrugt- og grøntordningen, opgjort enten efter hvert skoleår, eller med startpunkt i baseline, og efter periodens udløb.
	Skoleordningen skal øge indtaget af frugt, grøntsager og mælkeprodukter hos deltagende børn, sammenlignet med ikke deltagende børn	Det gennemsnitlige indtag af frugt, grøntsager og mælkeprodukter hos deltagende børn, sammenlignet med ikke deltagende børn, opgjort enten efter hvert skoleår, eller med startpunkt i baseline, og efter periodens udløb.
Skoleordningen skal bidrage til viden om ernæring, sundhed, økologi og klima blandt deltagende skolebørn.	Skoleordningen skal sikre, at deltagende børn gennemgår læringsaktiviteter	Den procentvise andel af skoler og institutioner, der gennemfører læringsaktiviteter sammenlignet med den tidligere periode, 2017-2022.
	Skoleordningens deltagende børn skal indtage færre kalorier fra usunde mellemmåltider eller snacks end ikke deltagende børn	Indtag af kalorier fra usunde mellemmåltider eller snacks hos deltagende børn, sammenlignet med ikke deltagende børn, opgjort enten efter hvert skoleår, eller med startpunkt i baseline, og efter periodens udløb.

2.3. Baseline

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(d) of the implementing regulation

Baseline for perioden 2023-2029 er data i evalueringen af perioden 2017-2022, samt data fra de årlige monitoreringer af skoleordningen.

3. BUDGET

3.1. Union aid for the school scheme

Article 23a of the basic act and Article 2(1)(e) of the implementing regulation

EU aid for the school scheme (in EUR)	Period 1/8/2023 to 31/7/2029		
	School fruit and vegetables	School milk	Common elements if applicable
Distribution of school fruit and vegetables/school milk	7.522.123,50	7.345.939,50	
Accompanying educational measures	1.504.424,70	1.469.187,90	
Monitoring, evaluation, publicity ⁴	1.002.949,80	979.458,60	
Total	10.029.498	9.794.586	
Overall total	19.824.084,00		

3.2. National aid granted, in addition to Union aid, to finance the school scheme ⁵			
Article 23a(6) of the basic act and Article 2(2)(d) of the implementing regulation			
No	☒		
Yes	☐		
If yes, amount (in national currency)	Fruit/vegetables	Milk/milk products⁶	
		Milk/milk products other than Annex V	Annex V products
Supply/distribution			

Accompanying educational measures			
Monitoring, evaluation, publicity			
Total			
<p>Comment/explanatory text (eg. name of the national aid, legal basis, duration).</p>			

3.3. Existing national schemes	
Article 23a(5) of the basic act and Article 2(2)(e) of the implementing regulation	
No	☒
Yes	☐
- Extension of the target group	☐
- Extension of the range of products	☐
- Increased frequency or duration of distribution of products	☐
- Enhanced educational measures (increased number or frequency or duration or target group of those measures)	☐
- Other: please specify (e.g. if products originally not free of charge and that are provided free of charge)	☐
Comment/explanatory text 	

4. TARGET GROUP/S

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(f) of the implementing regulation

School level	Age range of children	School fruit and vegetables	School milk
Nurseries	0-3	☐	☒
Pre-schools	3-5	☐	☒
Primary	5-18	☒	☒
Secondary	16-18	☐	☒

Comments

Skolemælksdelen af skoleordningen er rettet mod børn og elever i aldersklassen 0-18 år, indskrevet i dagplejer, vuggestuer, børnehaver, førskoleinstitutioner og uddannelsesinstitutioner på primær- og sekundærtrinnene som forvaltes eller er godkendt af den kompetente myndighed, jf. artikel 22 i forordning (EU) 2013/1308. Der er i Danmark tradition for at give mælk til børn i dagplejer og vuggestuer, og der har ikke været et ønske om at ændre dette.

Skolefrugt og grøntdelen af skoleordningen er rettet mod elever i aldersklassen 5-18 år, indskrevet i skoler. Med skoler forstås en undervisningsinstitution, hvor der i børnehaveklasser, 1. – 10. klassetrin eller på tilsvarende niveau undervises i overensstemmelse med folkeskoleloven¹, eller gives undervisning tilsvarende, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

En stor del af tilskuddet til skolefrugt og grønt, er historisk gået til elever indskrevet på danske efterskoler. Efterskoler er et kostskoletilbud til alle unge mellem 14 og 18 år, med fokus på livsoplysning, folkelig oplysning, og demokratisk dannelse. Efterskolerne optager elever der er undervisningspligtige i henhold til folkeskoleloven. Det drejer sig om elever i 8. 9. eller 10. klasse. Da der optages 18-årige elever på efterskolerne, er det vist overlap mellem aldersklasserne for skoleniveau "Primary" og skoleniveau "Secondary".

Aldersklassen er udvalgt grundet et fokus på at øge effekten af ordningen i forhold til at ændre børns spisevaner, og sikre at de spiser sundt fremadrettet. Derudover har visse dagplejer, vuggestuer, børnehaver allerede fungerende frugt og grønt ordninger.

I forhold til aldersklasserne på skoleordningerne, skal der dog tages hensyn til at børn/ elever kan have behov for at skulle gentage dele af deres undervisning, eller blive et år længere i børnehaven. Det er derfor mulighed for aldersklasserne fraviges i forhold til skoleniveauet.

¹ Bekendtgørelse af love om folkeskolen nr. 1086 af 15/08/2023. Tilgængelig online på <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/1086>

5. LIST OF PRODUCTS DISTRIBUTED UNDER THE SCHOOL SCHEME

Article 23(9) of the basic act and Article 2(1)(g) of the implementing regulation

5.1. Fruit and vegetables

5.1.1. Fresh fruit and vegetables and fresh products of the banana sector - Article 23(3)(a) of the basic act

Apricots, cherries, peaches, nectarines, plums	☒	Carrots, turnips, salad beetroot, salsify, celeriac, radishes and other edible roots	☒
Apples, pears, quinces	☒	Cabbages, cauliflowers and other edible brassicas	☐
Bananas	☒		
Berries	☐	Cucumbers, gherkins	☒
Figs	☐	Lettuces, chicory and other leaf vegetables	☐
Grapes	☐	Lentils, peas, other pulses	☐
Melons, watermelons	☒	Tomatoes	☒
Citrus fruit	☒	Other vegetables: bell pepper	☒
Tropical fruit ⁹	☒	
Other fruit: please specify kiwis,	☒		
.....			

Average diversity of fresh fruit products envisaged by the strategy, per establishment for one school year:		Average diversity of fresh vegetable products envisaged by the strategy, per establishment for one school year:	
1-6 products	☐	1-3 products	☐
7-14 products	☒	3-6 products	☒
> 14	☐	7-10	☐
		> 10	☐

5.1.2. Processed fruit and vegetable products – Article 23(4)(a) of the basic act¹⁰

Products distributed under the school scheme		Added salt			Added fat			Comments (optional)
		No	Yes		No	Yes		
Fruit juices	☐							
Fruit purées, compotes	☐	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	
Jams, marmalades	☐	☐	☐		☐			
Dried fruits	☐	☐	☐		☐			
Vegetable juices	☐	☐	☐		☐			
Other: please specify	☐	☐	☐		☐			
.....								

5.2. Milk and milk products

5.2.1. Milk - Article 23(3)(b) of Regulation (EU) No 1308/2013

Drinking milk and lactose-free versions	☒
---	-------------------------------------

5.2.2. Milk products - Article 23(4)(b) of Regulation (EU) No 1308/2013

Products distributed under the school scheme		Added salt		Added fat		Comments (optional)		
		No	Yes	No	Yes			
Cheese and curd	☐	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	
Plain yoghurt	☐	☐	☐		☐	☐		
Fermented or acidified milk products without added sugar, flavouring, fruits, nuts or cocoa	☒	☒	☐		☐	☒	Maksimum 0,7g/100 gram	

Der ydes støtte til konsummælk og kærnemælk såfremt produkterne lever op til kravene for nøglehulsmærket, hvilket indebærer et maksimalt indhold af fedt på 0,7 gram pr.100 gram. Desuden ydes der støtte til letmælk, som er særskilt godkendt som produkt i ordningen af Fødevarestyrelsen.

5.2.3. Milk products - Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013

Products to be distributed under the school scheme	Added salt			Added fat			Added sugar
	No	Yes		No	Yes		
Category I (milk component $\geq 90\%$). Fermented milk products without fruit juice, naturally flavoured	☐	☐	☐		☐	☐	%
Category I (milk component $\geq 90\%$). Fermented milk products with fruit juice, naturally flavoured or non-flavoured	☐	☐	☐		☐	☐	%
Category I (milk component $\geq 90\%$). Milk-based drinks with cocoa, with fruit juice or naturally flavoured	☐	☐	☐		☐	☐	%
Category II (milk component $\geq 75\%$). Fermented or non-fermented milk products with fruit, naturally flavoured or non-flavoured	☐	☐	☐		☐	☐	%

5.3. Prioritisation of fresh fruit and vegetables and drinking milk

Article 23(3) of the basic act

Det prioriteres at ydes tilskud til distribution af produkter indenfor følgende grupper:

- Frugt og grøntsager samt friske produkter i banansektoren
- Konsummælk og laktosefrie udgaver her af

Der ydes tilskud til frisk frugt og grønt, letmælk og nøglehulsmærket konsummælk og kærnemælk, samt laktosefrie udgaver af alle mælkeprodukterne.

Prioriteringen sker efter sundhed, og Danmark anvender nøglehulsmærket, der er et nordisk ernæringsmærke, der gør det nemmere at vælge sundere produkter, og leve efter de officielle danske kostråd. Alle produkter, bortset fra kærnemælk, er uforarbejdede.

5.4. Scheme products & other agricultural products in the educational measures

Article 23(7) of the basic act and Article 2(1)(g) of the implementing regulation

Scheme products		
Yes		No
☒	<p>Alle produkter, som er omfattet af ordningen, kan anvendes i læringsaktiviteterne.</p> <p>Læringsaktiviteterne i skolefrugt- og grøntordningen kan omfatte 19 typer frugter og grøntsager.</p> <p>Læringsaktiviteterne i skolemælksordningen kan omfatte letmælk, tre typer konsummælk, kærnemælk, samt laktosefrie udgaver af alle mælkeprodukterne.</p>	☐
Other agricultural products		
Yes		No
☐	Please list the products:	☒

5.5. Criteria for the choice of products distributed under the school scheme and any priorities for the choice of those products

Article 23(11) of the basic act and Article 2(2)(a) of the implementing regulation

Health considerations	☒
Environmental considerations	☐
Seasonality	☐

Variety of products	☐
Availability of local or regional produce	☐
For at modtage støtte under skoleordningen, stilles der krav om at produkterne lever op til kravene for Nøglehulsmærket. Udtaget herfra er letmælk, der ikke lever op til kravene for Nøglehulsmærket, men er selvstændigt godkendt til distribuering under skoleordningen af Fødevarestyrelsen. Nøglehulsmærket gives til produkter, der repræsenterer et sundere alternativ indenfor bestemte fødevarergrupper. Herunder frugt, grønt, mælk og mælkeprodukter.	
Any priority/ies for the choice of products:	
Local or regional purchasing	☐
Any comments	
Organic products	☒
Økologiske produkter prioriteres ved en højere tilskudssats end konventionelt dyrkede produkter, fordi økologiske produkter er dyrere.	

Short supply chains	☐
Any comments	
Environmental benefits (please specify: <i>e.g. food miles, packaging ...</i>)	☐
Any comments	
Products recognised under the quality schemes established by Regulation (EU) No 1151/2012	☐
Any comments	
Fair-trade	☐
Any comments	
Other, please specify:	

6. ACCOMPANYING EDUCATIONAL MEASURES

Article 23(10) of the basic act and Article 2(1)(j) of the implementing regulation

Det er et krav i skoleordningen, at der udføres læringsaktiviteter (pædagogiske ledsageforanstaltninger), der understøtter ordningens formål.

Det er et lovkrav til undervisningen i folkeskolen, fri-, efter- og privatskoler, at børn undervises i sund kost og fødevarer, hvorfor alle børn i Danmark allerede vil modtage undervisning herom. Nogle af disse aktiviteter kan godkendes som læringsaktiviteter under skoleordningen, såfremt de understøtter ordningens formål.

Der kan kun søges om tilskud til læringsaktiviteter i relation til frugt- og grøntordningen. Tilskud til skolemælk fungerer som en udbetalingsordning, og denne ordnings opbygning (IT-opsætning) understøtter ikke muligheden for at udbetale tilskud til ledsageforanstaltninger til disse ansøgere.

Undervisningsinstitutioner og dagtilbud kan frit vælge hvilke typer af læringsaktiviteter, de ønsker at gennemføre. Såfremt ansøger ikke selv ønsker at tilrettelægge læringsaktiviteter, stiller Landbrugsstyrelsen gratis materiale til rådighed for både

skolefrugt- og grønt ordningen og skolemælksordningen. For de mindre børn op til 6. klassetrin er der udarbejdet en tegneserie. For de ældre børn er der udarbejdet en quiz. Der vil blive udviklet nye læringsaktiviteter i perioden, som opfølgning på en af anbefalingerne fra evaluering af skoleordningen 2017-2022.

De fleste deltagende skoler på skolefrugt- og grøntordningen vælger Landbrugsstyrelsens gratis materiale, mens få iværksætter egne læringsaktiviteter.

På skolemælksordningen iværksættes oftest egne læringsaktiviteter, som er læringmateriale, der er udviklet af en leverandør af skolemælksprodukter.

Nedenstående liste er eksempler på emner, der kan godkendes som læringsaktiviteter under skoleordningen, ud over de gratis tilbud, som Landbrugsstyrelsen stiller til rådighed.

Title	Objective	Topics	Description
Etablering og vedligeholdelse af nyttehaver på skolen eller i institutionen	Gøre børn opmærksomme på hvorledes fødevarer dyrkes, og opleve forskellige dyrkningsmetoder, herunder f.eks. økologisk eller klimavenlig dyrkning af frugt og grønt Gøre børn opmærksomme på forskellige typer af frugt og grønt.	Dyrkningsmetoder Sund kost Økologisk produktion Lokale eller klimavenlige fødevarer	Der etableres en nyttehaver, som deltagende børn kan være med til at etablere, passe, og høste fra.
Besøg på en bondegård, et fødevaremarked eller et mejeri	Gøre børn opmærksomme på, hvor frugt og grøntsager kommer fra. Se forskellige dyrkningsmetoder, f.eks. økologisk eller klimavenligt Gøre børn opmærksomme på hvor mælk og mælkeprodukter kommer fra. Gøre børn opmærksomme på de processer, som konsummælk og	Gøre børn opmærksomme på hvor fødevarer kommer fra. Dyrkningsmetoder i landbruget, herunder økologisk eller klimavenlig produktion af fødevarer. Lokale eller klimavenlige fødevarer Sundhed Madspild	Skoler og institutioner kan planlægge og gennemføre besøg på en bondegård, et fødevaremarked eller et mejeri. Her kan deltagende børn se produktion og håndtering af forskellige typer af produkter, som kan være en del af skoleordningens produkter. Ved besøg på en bondegård vil børn se, hvilke typer af produkter, der produceres i nærområdet, modsat andre typer af produkter, som skal importeres fra fjerne egne. Det giver børn indblik i lokal fødevarerproduktion, hvilket kan kobles til emnerne korte transportveje eller klimavenlige fødevarer. Restprodukter fra produktion kan i

	kærnemælk undergår, inden de leveres til konsum for børnene		nogle tilfælde blive til andre, spiselige produkter, f.eks. kan kærnemælk stamme fra smørproduktion.
Undervisningstimer, smagekurser, workshops, madlavning, deltagelse i produktion af skolemåltider m.v.	<p>Gøre børn opmærksomme på, hvor frugt, grøntsager og mælkeprodukter kommer fra.</p> <p>Gøre børn opmærksomme på forskellige typer af frugt, grøntsager og mælkeprodukter.</p> <p>Lære børn om sunde fødevarer</p> <p>Gøre børn opmærksomme på hvorledes frugt og grøntsager dyrkes, og opleve forskellige dyrkningsmetoder, herunder f.eks. økologisk eller klimavenlig dyrkning af frugt og grønt.</p> <p>Nedsætte madspild</p>	<p>Dyrkningsmetoder i landbruget, herunder økologisk eller klimavenlig produktion af fødevarer.</p> <p>Lokale eller klimavenlige fødevarekæder</p> <p>Bredt kendskab til frugt, grøntsager og mælkeprodukter</p> <p>Sunde valg af fødevarer</p> <p>Madspild</p>	<p>Børn kan deltage i undervisning, hvor der gives viden om emner relateret til skoleordningens formål. Det kan f.eks. være dyrkningsmetoder, lokale fødevarekæder, klimavenlige produkter eller sundhed.</p> <p>Børn kan deltage i kurser eller workshops, hvor der smages på forskellige typer af produkter, eller hvor der læres om produkternes sundhedsværdi</p> <p>Ved deltagelse i produktion af måltider lærer børnene hvorledes fødevarerne kan behandles og kombineres. Herunder lærer børnene også hvordan madspild kan nedsættes, ved at anvende rester eller ikke pæne fødevarer, der dog stadig er spiselige.</p>
Quiz, konkurrencer, spil	<p>Gøre børn opmærksomme på, hvor frugt, grøntsager og mælkeprodukter kommer fra.</p> <p>Gøre børn opmærksomme på hvorledes frugt og grøntsager dyrkes, og opleve forskellige dyrkningsmetoder,</p>	<p>Gøre børn opmærksomme på hvor fødevarer kommer fra.</p> <p>Dyrkningsmetoder i landbruget, herunder økologisk eller klimavenlig produktion af fødevarer.</p> <p>Lokale eller klimavenlige fødevarekæder</p>	<p>Børn kan deltage i quiz eller konkurrencer med et bredt udvalg af emner, der skal understøtte ordningens formål, herunder f.eks. valg af sunde fødevarer.</p>

	<p>herunder f.eks. økologisk eller klimavenlig dyrkning af frugt og grønt.</p> <p>Gøre børn opmærksomme på forskellige typer af frugt, grøntsager og mælkeprodukter.</p> <p>Lære børn om sunde fødevarer</p> <p>Nedsætte madspild</p>	<p>Bredt kendskab til frugt, grøntsager og mælkeprodukter</p> <p>Sundhed</p> <p>Madspild</p>	
--	---	--	--

7. ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION

7.1. Price of school fruit and vegetables/milk

Article 2(2) of Delegated Regulation 2017/40.

Skoleordningen er opsat med standardomkostninger på begge ordninger. Frugt-og grønt ordningen har 19 tilskudsberettigede produkter, der er inddelt i 9 produktgrupper, og hver produktgruppe har deres egen standardomkostning. På mælkeordningen er mælken og kærnemælken inddelt i 8 produktgrupper, med hver deres standardomkostning. I tilfælde hvor støttesatsen ikke dækker den fulde pris for produktet, kan forældre på frivillig basis yde bidrag til at dække det resterende beløb.

I national lovgivning stilles der krav om, at tilsagnshavere og ansøgere sikrer, at hovedparten af de tilskud der ydes, anvendes til nedsættelse af den pris, som eleverne eller børnene betaler for de pågældende produkter.

Derudover stilles der yderlige krav om, at tilsagnshavere og ansøgere opbevarer al dokumentation vedrørende tilsagnet og ansøgning om udbetaling af tilskud med tilhørende regnskabsbilag i mindst fem og et halvt år fra datoen for afsluttende udbetaling af tilskud.

7.2. Frequency and duration of distribution of school fruit and vegetables/milk and of accompanying educational measures

Article 23(8) of the basic act and Article 2(2)(b) of the implementing regulation

Envisaged frequency of distribution:

	School fruit and vegetables	School milk
Once per week	☐	☐
Twice per week	☐	☐
Three times per week	☐	☐
Four times per week	☐	☐
Daily	☒	☒
Other : please specify ¹³	☐	☐
Any comments:		

Envisaged duration of distribution:

	School fruit and vegetables	School milk
≤ 2 weeks	☐	☐
> 2 and ≤ 4 weeks	☐	☐
> 4 and ≤ 12 weeks	☐	☐
> 12 and ≤ 24 weeks	☐	☐
> 24 and ≤ 36 weeks	☐	☐
Entire school year	☒	☒
Any comment:		

Envisaged duration of accompanying educational measures during the school year:

Såfremt ansøger benytter sig af tegneserie/quiz der stilles til rådighed af Landbrugsstyrelsen, anslås den samlede varighed af de pædagogiske ledsageforanstaltninger til at være 1. time pr. elev pr. skoleår.

7.3. Timing of distribution of school fruit and vegetables/milk

Article 23(8) – and 23a(8) of the basic act if supply in relation to the provision of other meals – of the basic act and Article 2(2)(b) of the implementing regulation

Envisaged timing of distribution during the day

	School fruit and vegetables	School milk
Morning/morning break(s)	☒	☒
Lunchtime	☒	☒
Afternoon/afternoon break(s)	☒	☒

Comments:

- 1) Tidspunktet for distribuering af produkter varierer.
- 2) Produkterne bliver uddelt særskilt og direkte til børn i de pågældende institutioner.

Frugt, grønt og mælk uddeles typisk ikke i sammenhæng med skolemåltider, fordi skolemåltider er ikke almindelig praksis i danske skoler og daginstitutioner, men enkelte skoler og institutioner har dog skolemåltider. Såfremt der vil ske uddeling i forbindelse med måltider, er det et krav i den nationale lovgivning, at:

- Produkterne ikke må anvendes til tilberedning af skolemåltidet
 - Produkterne ikke må erstatte produkter, der er en del af de normale skolemåltider
 - Produkter skal være let genkendelige som værende en del af skoleordningen
- Krav nr. to om, at produkterne ikke må erstatte produkter, der er en del af de normale skolemåltider gælder ikke, hvis de normale skolemåltider uddeles gratis, og finansieres fuldt ud nationalt.

Plakater eller information, f.eks. fra leverandører sikrer, at frugt, grønt og mælk uddelt ifm. skoleordningen er genkendeligt og identificerbart.

7.4. Distribution of milk products in Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013

Article 23(5) of the basic act, Article 5(3) of Regulation (EU) No 1370/2013 ('the fixing regulation'), Article 2(2)(f) of the implementing regulation

No

Yes

7.5. Selection of suppliers

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(l) of the implementing regulation

Levering af frugt, grønt og mælk under skoleordningerne varetages af private aktører. Dette inkluderer frugtleverandører, skoler (private og offentlige), samt mejerier.

Skoler og daginstitutioner kan frit vælge om de ønsker at deltage i ordningen under en leverandør, organisation, kommune eller om de selv vil ansøge. Landbrugsstyrelsen er ikke involveret i udvælgelsen af leverandører mv., men godkender disse i forbindelse med ansøgning og/eller udbetaling. I henhold til bekendtgørelse om tilskud til frugt, grønt og mælk er det en betingelse for tilsagn om tilskud, at ansøger oplyser om uddelingen af frugt, grønt, mælk, mejeriprodukter eller ledsageforanstaltninger eller dele heraf, er omfattet af udbudsloven eller lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Dette kontrolleres i alle tilfælde ved administrativ kontrol.

Landbrugsstyrelsen gennemfører selv den årlige overvågning af ordningen, mens evaluering af den seksårige periode udliciteres til eksterne konsulenter.

7.6. Eligible costs

7.6.1. Reimbursement rules

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)(i) of the implementing regulation

Refusion af tilskudsberettigede udgifter under skoleordningen finder sted på baggrund af indsendelse af ansøgning om udbetaling af tilskud fra tilsagnshaver/ansøger.

Udbetaling af tilskud til produkter er baseret på tilskudssatser for en portion pr. elev pr. dag der sikrer en rimelig og forholdsmæssig fordeling af de tilgængelige midler blandt ansøgere. Inden refusion af udgifter kan finde sted, skal ansøgere dokumentere deres udgifter på baggrund af indsendelse af følgende:

- Ansøgningskema.
- Bilagsoversigt over tilskudsberettigede produkter.
- Dokumentation for leverede mængder.
- Dokumentation for leveringsdatoen.

Tilskudssatserne er baseret på beregningsmetoden for standardomkostningen. Metoden følger principper for en fair, retfærdig og verificerbar metode, som den er beskrevet i EU-Kommissionens

European Structural and Investment (ESI) Funds (EGESIF_14-0017).

I relation til skoleordningen er beregningsmetoden af standardomkostningen baseret på enten historiske data eller på en kombination af historiske data og markedsundersøgelser. De historiske data er baseret på faktura fra ansøgninger der hører til skoleåret 2016/2017. Markedsundersøgelsen var et bidrag fra leverandører der leverer frugt og grønt. Beregningen af standardomkostninger blev udført af et eksternt analysebureau og beregningerne blev verificeret af Københavns Universitet. Standardomkostningen opgøres i kr. pr. kg. frugt og grønt indenfor forskellige grupper, eller pr 0,25 dl mælk eller kærnemælk. Standardomkostningerne justeres jævnlige i forhold til prisudviklingen på markedet.

På udbetalingstidspunktet ansøger tilsagnshaver om at få dækket omkostningerne ved uddelingen af frugt, grønt og mælkeprodukter. Beløbet bliver verificeret ved at tjekke den godkendte dokumentation: leveringslister og elevlister.

For ansøgere på skolefrugt- og grøntsagsordningen, hvor angivelsen af udleverede produkter angives i stk. i stedet for i kg, anvendes Frugtlisten, som er en konverteringsstabel mellem antal i stk. og vægt i kg. Konverteringsraterne i tabellen er primært baseret på de historiske data fra fakturaerne for udleverede produkter i skoleåret 2016/2017, der specificerede produkter i både stk. og kg. For de frugttyper, der ikke var tilstrækkelige data for, anvendes data fra en publiceret artikel² om vægt af fødevarer fra DTU Fødevareinstituttet.

Den administrative og fysiske kontrol sikrer, at støtten kun udbetales til produkter, der rent faktisk er blevet udleveret til eleverne.

For læringsaktiviteterne på skolefrugt og grønt og refunderes tilskudsberettigede udgifter efter indsendelse af bilag for udførte aktiviteter. Der er tale om refundering af de faktiske udgifter, da Danmark kun anvender standardomkostninger til udlevering af produkterne. Udgifterne til læringsaktiviteter kan dog ikke udgøre mere end 15 % af de samlede udgifter. Inden refusion af udgifter kan finde sted, skal ansøgere dokumentere deres udgifter på baggrund af indsendelse af følgende:

- Ansøgningsskema
- Bilagsskema
- Fakturaer

Der refunderes ikke udgifter til læringsaktivitet på skolemælk delen af skoleordningen.

² Mål, vægt og portionsstørrelser på fødevarer”, DTU Fødevareinstituttet, Afdeling for Ernæring, januar 2013, www.food.dtu.dk

If the strategy sets maximum prices to be paid by beneficiaries for the products, materials and services under the school scheme please indicate the fair, equitable and verifiable calculation method used for their establishment (Article 2(2)(c) of the implementing regulation).

7.6.2. Eligibility of certain costs

Article 23(8) of the basic act and Article 2(2)(b) of the implementing regulation

Transport, leveringsomkostninger og andre udgifter kan være tilskudsberettigede under skoleordningen, hvor disse indgår i standardomkostningen for produkter.

De tilskudsberettigede udgifter kan ikke omfatte følgende:

- Udgifter, hvortil der gives andre EU tilskud
- Moms
- Udgifter der ikke er specificerede

7.7. Involvement of authorities and stakeholders

Article 23(6) and (9) of the basic act and Article 2(1)(k) of the implementing regulation

Følgende interessenter (offentlige myndigheder og private aktører) inddrages i implementeringen af skoleordningen:

- 1) Skive Frugt (leverandør på skolefrugt- og grøntordningen)
- 2) Mejeriforeningen (leverandør på skolemælksordningen)
- 3) Dansk Gartneri (interesseorganisation)
- 4) Landbrug & Fødevarer (interesseorganisation)
- 5) Kræftens Bekæmpelse (interesseorganisation)
- 6) Økologisk Landsforening (interesseorganisation)
- 7) Kommunernes Landsforening (interesseorganisation)
- 8) Skoler (modtagere af produkter)
- 9) Kommuner (lokal myndighed)
- 10) Fødevestyrelsen (Myndighed ansvarlig for bl.a. sundhed og ernæring i relation til fødevarer)

8.7. Authorities and stakeholders involved

			Complete Name	Involved in Planning	Involved in Implementation	Involved in Monitoring	Involved in Evaluation	Other (if yes, please specify)
Public authority/ Private stakeholder	Agriculture	Authority						
		Stakeholder	Skive Frugt, Mejeriforeningen, Dansk Gartneri, Landbrug & Fødevarer, Økologisk Landsforening	Yes	No	No	Yes	
	Health and Nutrition	Authority	Fødevarestyrelsen	No	Yes	No	No	
		Stakeholder	Kræftens Bekæmpelse	No	Yes	No	No	
	Education	Authority	Skoler, Kommuner	Yes	No	No	Yes	
		Stakeholder						
	Other	Authority						
		Stakeholder	Kommunernes Landsforening	Yes	No	No	Yes	

7.8. Information and publicity

Article 23a(8) of the basic act and Article 2(1)(m) of the implementing regulation

For ansøgere er der oprettet et website med information om skoleordningerne på følgende side:
<https://lbt.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide>

Det er et krav i bekendtgørelsen, at skoler og institutioner skilter om deltagelse i skoleordningen med enten banner på hjemmesiden eller ved ophængning af plakat. Derved sikres det, at børn og forældre tilknyttet skoler og i institutioner får viden om, at EU støtter skoleordningen. Det vurderes, at et webbanner på hjemmesiden er mere synligt, og ikke forgængeligt, som en fysisk plakat, ophængt på en skole eller institution, kan være.

Der vil blive foretaget en informationskampagne for at sikre bedre kendskab til skoleordningen, som opfølgning på anbefaling i evalueringen af skoleordningen 2017-2022.

7.9. Administrative and on-the-spot checks

Article 2(2)(g) of the implementing regulation

Landbrugsstyrelsen udfører internt administrative og fysiske kontroller i henhold til forordningsfastsatte krav. Begge kontroller udføres på baggrund af checklister, der skal sikre en ensartet og fyldestgørende kontrol. Administrativ kontrol udføres altid af to sagsbehandlere.

7.10. Monitoring and evaluation

Article 2(2)(g) of the implementing regulation

Den årlige overvågning udføres internt på baggrund af data fra Landbrugsstyrelsens IT systemer, der bl.a. indeholder oplysninger fra ansøgerne og fra udførte kontroller. Evaluering udføres af et eksternt konsulentfirma, efter at have været i udbud. Derudover afholdes årlige møder med offentlige og private interessenter, med henblik på at udvikle ordningen.